

Nội dung bài viết

1. [Trả lời Gọi ý Bài 7 GDCD 9 trang 24](#)
2. [Giải bài tập SGK Bài 7 Giáo Dục Công Dân 9 SGK trang 25, 26](#)
  1. [Bài 1 \(trang 25 SGK Giáo dục công dân 9\):](#)
  2. [Bài 2 \(trang 26 SGK Giáo dục công dân 9\):](#)
  3. [Bài 3 \(trang 26 SGK Giáo dục công dân 9\):](#)
  4. [Bài 4 \(trang 26 SGK Giáo dục công dân 9\):](#)
  5. [Bài 5 \(trang 26 SGK Giáo dục công dân 9\):](#)
3. [Lý thuyết GDCD lớp 9 Bài 7](#)

Trả lời Gọi ý Bài 7 GDCD 9 trang 24

a) Truyền thống yêu nước của dân tộc ta thể hiện như thế nào qua lời nói của Bác Hồ ?

Trả lời:

- Tinh thần yêu nước sôi nổi, nó kết thành một làn sóng mạnh mẽ, to lớn, nó lướt qua mọi sự nguy hiểm, khó khăn, nó nhấn chìm tất cả lũ bán nước và lũ cướp nước.

- Thực tiễn đã chứng minh đi đầu đó:

+ Các cuộc kháng chiến vĩ đại của dân tộc: Bà Trưng, Bà Triệu, Trần Hưng Đạo, Lê Lợi, Quang Trung... trong cuộc kháng chiến chống quân xâm lược phương Bắc.

+ Sự hi sinh của các chiến sĩ ngoài mặt trận, của cán bộ công chức, những người phụ nữ, những người cha, người mẹ, của nam nữ công nhân, nông dân, của tầng lớp thanh thiếu niên ở hậu phương trong cuộc kháng chiến chống Pháp, chống Mỹ.

b) Em có nhận xét gì về cách cư xử của học trò cụ Chu Văn An đối với thầy giáo cũ ? Cách cư xử đó thể hiện truyền thống gì của dân tộc ta ?

Trả lời:

- Học trò cũ của cụ Chu Văn An tuy làm chức quan to vẫn cùng bạn đến mừng sinh nhật thầy. Họ cư xử đúng tư cách của một người học trò lễ phép, tôn trọng thầy, với thái độ kính cẩn, khiêm tốn đối với thầy giáo cũ.

- Cách cư xử của người học trò cũ - Phạm Sư Mạnh thể hiện truyền thống “tôn sư trọng đạo” của dân tộc ta.

c) Em hãy kể những truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam mà em biết.

Trả lời:

Dân tộc Việt Nam có nhiều truyền thống tốt đẹp đáng tự hào, như:

- + Truyền thống yêu nước;
  - + Truyền thống bất khuất chống giặc ngoại xâm;
  - + Truyền thống đoàn kết;
  - + Truyền thống nhân nghĩa;
  - + Truyền thống cần cù lao động;
  - + Truyền thống hiếu học;
  - + Truyền thống tôn sư trọng đạo;
  - + Truyền thống hiếu thảo...
- Các truyền thống về văn hoá (các tập quán tốt đẹp và cách ứng xử mang bản sắc văn hoá Việt Nam)
- Các truyền thống về nghệ thuật (nghệ thuật tuồng chèo, các làn điệu dân ca..)
- Những nghề truyền thống (nghề gốm tơ dệt lụa, nghề đúc đồng, nghề thêu, nghề khảm trai...)
- d) Chúng ta cần làm gì để kế thừa và phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc ?

Trả lời:

- Chúng ta cần tự hào, giữ gìn và phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc.
- Chúng ta cần lên án và ngăn chặn những hành vi làm tổn hại đến truyền thống dân tộc.

Giải bài tập SGK Bài 7 Giáo Dục Công Dân 9 SGK trang 25, 26

Bài 1 (trang 25 SGK Giáo dục công dân 9):

Những thái độ và hành vi nào sau đây thể hiện sự kế thừa và phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc ?

- a) Tìm đọc tài liệu nói về các truyền thống và phong tục, tập quán của dân tộc ;
- b) Chê bai những người ăn mặc theo phong cách dân tộc là lạc hậu, là quê mùa ;
- c) Đánh giá cao, kính phục các nghệ nhân của những nghề truyền thống;
- d) Không tôn trọng những người lao động chân tay ;
- đ) Sống chỉ biết mình, không quan tâm đến người khác ;
- e) Tích cực tham gia các hoạt động đền ơn đáp nghĩa ;
- g) Tích cực tìm hiểu lịch sử đấu tranh chống ngoại xâm của dân tộc ;
- h) Thích xem phim, kịch, nghe nhạc của Việt Nam ;
- i) Sưu tầm những món ăn và kiểu trang phục dân tộc độc đáo ;
- k) Lấy chồng sớm trước tuổi quy định của pháp luật,
- l) Tìm hiểu và giới thiệu với mọi người về các lễ hội truyền thống của dân tộc.

Lời giải:

Các câu đúng: (a), (c), (e), (g), (h), (i), (l).

Đó là những thái độ và việc làm thể hiện sự tích cực tìm hiểu, tuyên truyền và thực hiện các chuẩn mực giá trị truyền thống.

Bài 2 (trang 26 SGK Giáo dục công dân 9):

Em hãy tìm hiểu nguồn gốc và ý nghĩa của một truyền thống ở quê em (phong tục, tập quán, lễ hội truyền thống, trò chơi dân gian, trang phục dân tộc...) và giới thiệu để bạn bè cùng biết.

Lời giải:

Dù ai đi đó đi đây

Ngày mười hội vật nhớ quay về Sinh.

Đó là câu ca dao ở Huế nhắc nhở mọi người hãy nhớ ngày mùng mười tháng giêng âm lịch hàng năm quay về làng Sinh, Lại Ân, Phú Mậu huyện Phú Vang để xem đấu vật. Nơi đây là địa chỉ cuối cùng về phương Nam còn lưu giữ truyền thống vật võ,

một sinh hoạt văn hoá đặc trưng của người Việt. Hàng năm, sau khi ăn Tết xong, làng mở hội vật vào ngày 10 tháng Giêng với niềm mong ước: Dân khoẻ, làng yên, mùa màng tươi tốt, hạnh phúc muôn người.

Hội vật làng Sinh, ngoài yếu tố tâm linh truyền thống, còn là một hoạt động vui, khoẻ đầy tinh thần thượng võ, kích thích việc rèn luyện sức khoẻ, lòng dũng cảm, sự tự tin, mưu trí, nhất là với lớp trai trẻ.

Võ đài là xới vật bằng đất bột, mỗi bề rộng chừng bốn năm sải tay, cao hơn một mét được dựng trước sân đình từ ngày hôm trước (mùng 9 tháng Giêng), bốn bề dăng dây bảo vệ.

Ngôi đình làng nằm bên bờ sông, cảnh quan thoáng đãng, sông nước hữu tình. Người xem vây quanh xới vật ngó san sát bên nhau trên những mô đất, những bệ cấp bằng tre già đan kết lại trong khuôn viên đình rộng chừng 600m².

Sau nghi lễ và những đi đầu dẫn dò về thi đấu, các đô sẵn sàng vào cuộc thi hào hứng. Đi đầu khiển vật võ là một vị cao niên, có uy tín trong làng, khăn đen, áo dài, ngó cấn trông ngay trước đình. Tiếng trống nhịp nhàng, thông thả là gọi vật; hồi hả, liên tục là thúc giục các đô tích cực thi đấu. Trọng tài trên xới là một người am hiểu luật, nhanh nhạy, kiên quyết.

Các đô vật không đóng khố như ở ngoài Bắc mà mặc quần và quấn thêm một cán ngang lưng. Người đến thi đấu không cần báo trước, chỉ đăng kí tại chỗ theo lời mời gọi thi tài. Khi được phép, họ vào xới, làm lễ bái thần làng và các vị cao tuổi. Trọng tài kiểm tra trang phục, xong cho lệnh thi đấu. Trống đánh một tiếng quý xuống chào nhau, trống đánh hai tiếng, đứng lên ôm nhau vật. Trống đánh ba tiếng thì thả nhau ra, lựa thế khác, vật lại.

Luật vật dân tộc dựa trên nguyên tắc "túc bất li địa" (chân không rời đất). Nếu nhấc được hai chân của đối thủ rời khỏi mặt đất là thắng cuộc. Từ "túc bất li địa", luật tiến đến "lấm lưng, trắng bụng", một phần hoặc cả hai phần lưng lấm đất, bụng ngửa lên trời, là thua cuộc. Trước đây, vật võ làng Sinh áp dụng luật "lấm lưng, trắng bụng". Các đô phải đánh ngã đối thủ ở tư thế lấm lưng và phải thắng tất cả đô trong ngày để đoạt chức vô địch. Luật này làm nảy sinh sự tính toán để giành chức vô địch, gây mất đoàn kết và để lại hậu quả xấu. Từ hơn 20 năm nay, luật quy định: duy trì "lấm lưng, trắng bụng", nhưng phải giữ (đè) đối thủ bất động trong ba giây, phải thắng tiếp ba người mới được vào bán kết.

Tiếp tục thắng ba người nữa mới vào chung kết. Sau này, tùy số đô lọt vào vòng hai mà quy định thế lệ, thông thường là loại trực tiếp. Với vật võ, ngoài sức khoẻ, các đô còn có kĩ thuật, có "miếng" và nhanh nhạy mới mong giành được thắng lợi.

Vật có nhiều miếng đẹp mắt, quyết liệt. Những miếng thường được các đô sử dụng là xúc nách, vạch sườn, miếng bò, miếng háng (thò tay vào háng rồi lựa thế tấn công) nâng đối thủ vật ngã bồng, miếng bành (xúc nách bẻ ngựa), miếng táng (nâng đối thủ lên)...

Một đô vật lí tưởng là người có tay chân cân đối. Chân mạnh để trụ vững, tay mạnh để vật ngã đối phương. Nhưng to chưa hẳn đã mạnh, mạnh chưa hẳn đã thắng, cần phải nhanh, kiên trì để khai thác sơ hở của đối phương.

Hội Sinh rất chú trọng tinh thần thượng võ, cấm chơi xấu, cấm dùng đòn độc, đòn hiểm, nguy đến tính mạng như bẻ, vặn, khoá trái khớp, tấn công bằng đầu, bấm các huyết, đòn đá, đòn đánh, nắm tóc, tấn công vào hạ bộ, yết hầu, mắt... Nếu hai đô vật giằng co nhau không thắng, trọng tài sẽ phạt và buộc thay thế tư thế vật (vật quỳ) để kết thúc nhanh trận đấu.

Hội vật sắm các giải thưởng để động viên. Đô vật thua cũng có quà lưu niệm. Giải thưởng là tặng phẩm do dân làng và các mạnh thường quân đóng góp. Giải thưởng vô địch thường trang trọng hơn (cau trầu, rượu, đầu heo...). Các đô vật chia theo hai hạng tuổi: thiếu niên và thanh niên, tầm vóc chênh lệch trên dưới 10kg.

Tinh thần đồng đội ở các địa phương rất quan trọng, một đô của làng nào bị thua tức khắc có đô khác lên tiếp sức. Mỗi năm có hơn 100 đô vật tham gia hào hứng suốt ngày. Thua một trận phải chờ đến năm sau mới "phục hận" được.

Vì vậy các đô phải rèn luyện suốt năm, tu dưỡng đạo đức để chờ đầu xuân được dự đua tài. Các xã có phong trào đô vật mạnh là Phú Mậu, Phú Thanh, Phú Dương (Phú Vang); Hải Dương, Hương Phong, Hương Vinh (Hương Trà); Thủ Lễ (Quang Điền); Hương Sơ (TP. Huế).

Cùng với xới vật chính, đêm hôm trước và suốt ngày hội, khắp nơi trong làng, các quán hàng ăn: bún bò, bánh bèo, bánh nậm, bánh bột lọc, cháo lòng, bánh canh, chè... các gian trò chơi thu hút đông đảo khách chơi xuân. Cho đến khi tắt nắng, cuộc vui mới chịu dừng, hôm sau mọi việc trở lại nhịp đời thường. Một năm làm lụng mới lại bắt đầu.

Bài 3 (trang 26 SGK Giáo dục công dân 9):

Em đồng ý với những ý kiến nào sau đây ?

- a) Truyền thống là những kinh nghiệm quý giá ;
- b) Nhờ có truyền thống, mỗi dân tộc mới giữ được bản sắc riêng;

- c) Dân tộc Việt Nam có nhiều truyền thống tốt đẹp, rất đáng tự hào;
- d) Không có truyền thống, mỗi dân tộc và cá nhân vẫn phát triển;
- đ) Trong thời đại mở cửa và hội nhập hiện nay, truyền thống dân tộc không còn quan trọng nữa ;
- e) Không được để các truyền thống dân tộc bị mai một, lãng quên.

Lời giải:

Đáp án đúng: (a), (b), (c), (e)

Truyền thống tốt đẹp của dân tộc là vô cùng quý giá, góp phần tích cực vào quá trình phát triển của dân tộc và mỗi cá nhân. Vì vậy, chúng ta phải bảo vệ, kế thừa và phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc để góp phần giữ gìn bản sắc dân tộc Việt Nam.

Bài 4 (trang 26 SGK Giáo dục công dân 9):

Hãy kể một vài việc mà em và các bạn đã và sẽ làm để góp phần giữ gìn và phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc, của địa phương.

Lời giải:

Em hãy kể một vài việc mà em và các bạn đã làm để góp phần giữ gìn và phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc: quét dọn khu di tích lịch sử, tìm hiểu về các truyền thống của quê hương, vận động các bạn cùng làm chung, xây dựng ý thức mọi người cùng bảo vệ các truyền thống tại địa phương.

Bài 5 (trang 26 SGK Giáo dục công dân 9):

An thường tâm sự với các bạn : “Nói đến truyền thống của dân tộc Việt Nam, mình có mặc cảm thế nào ấy. So với thế giới, nước mình còn lạc hậu lắm. Ngoài truyền thống đánh giặc ra, dân tộc ta có truyền thống nào đáng tự hào đâu?”. Em có đồng ý với An không? Vì sao? Em sẽ nói gì với An?

Lời giải:

- Em không đồng ý với ý kiến của An.

- Bởi vì, dân tộc Việt Nam có truyền thống lâu đời. Với mấy nghìn năm văn hiến, chúng ta có thể tự hào về bề dày lịch sử của truyền thống dân tộc chứ không chỉ có truyền thống đánh giặc ngoại xâm (như ý nghĩ của An).

- Em sẽ nói: Chúng ta có nhiều truyền thống đáng tự hào. Chúng ta không chỉ có truyền thống đánh giặc giỏi mà chúng ta có truyền thống cần cù, chịu khó trong lao động, truyền thống “lấy nhân nghĩa để thắng hung tàn”, “lấy chí nhân để thay cường bạo”, truyền thống đoàn kết để chống giặc và bảo vệ Tổ quốc, truyền thống “tôn sư trọng đạo”, truyền thống hiếu thảo, thủy chung... Những truyền thống đó thật đáng tự hào. Vì thế, chúng ta phải bảo vệ, giữ gìn và phát huy những truyền thống đó.

Lý thuyết GDCD lớp 9 Bài 7

I. Khái quát nội dung câu chuyện

*** Câu chuyện 1**

- Bác Hồ nói về lòng yêu nước vẻ vang qua các thời đại bà Trưng, bà Triệu, Trần Hưng Đạo, Lê Lợi, Quang Trung...

- Lòng yêu nước của dân tộc ta ở thế kỉ 20: các chiến sĩ ngoài mặt trận, các công chức ở hậu phương, các phụ nữ cũng tham gia kháng, các bà mẹ anh hùng, công nhân, nông dân thi đua sản xuất.

⇒ Đó là truyền thống quý báu của dân tộc vượt qua mọi khó khăn gian khổ. Có nhiều tấm gương về truyền thống yêu nước từ xưa đến nay, nhất là khi có giặc ngoại xâm.

*** Câu chuyện 2**

- Học trò cũ của cụ tụy làm chức quan to trong triều, nhưng vẫn cùng bạn đến mừng sinh nhật thầy. Họ cư xử đúng tư cách một người học trò (kính cẩn, lễ phép, khiêm tốn).

- Thể hiện truyền thống "Tôn sư trọng đạo" của dân tộc ta.

⇒ Ý nghĩa: Qua hai câu chuyện trên chúng ta thấy được việc làm tuy khác nhau, nhưng đều giống nhau ở lòng yêu nước nồng nàn, phát huy truyền thống yêu nước, truyền thống "Tôn sư trọng đạo". Trong quá trình tồn tại và phát triển mỗi dân tộc đều có những truyền thống tốt đẹp riêng. Các truyền thống đó được lưu giữ và truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác, đó là vốn quý của mỗi dân tộc.

II. Nội dung bài học

2.1. Khái niệm

Truyền thống tốt đẹp của dân tộc là những giá trị tinh thần như: Tư tưởng, đạo đức, lối sống, cách cư xử tốt đẹp, được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác.

Ví dụ: Truy ền thống hiếu học, truy ền thống đoàn kết, truy ền thống yêu nước.

Nhân dân ta đoàn kết chống giặc ngoại xâm.

2.2 Biểu hiện

Dân tộc Việt Nam có truy ền thống tốt đẹp như: Lòng yêu nước, kiên cường, bất khuất, cần cù lao động, hiếu học tôn sư trọng đạo, hiếu thảo, các tập tục, ứng xử, mang đậm bản sắc dân tộc Việt Nam, các làn điệu dân ca, tu ồng chèo...

2.3 Ý nghĩa

Truy ền thống tốt đẹp của dân tộc là vô cùng quý giá, vì nó góp phần vào việc phát triển của dân tộc và mỗi cá nhân.

2.4 Cách rèn luyện:

- Chúng ta cần tự hào, bảo vệ, kế thừa, phát huy truy ền thống tốt đẹp của dân tộc...để góp phần giữ gìn bản sắc dân tộc Việt Nam.
- Lên án, ngăn chặn các hành vi làm ảnh hưởng đến truy ền thống dân tộc.